

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/7/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8421201113
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8421201113.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne X. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. K. XXX, XXX XX S. K., právne zastúpená advokátskou kanceláriou JUDr. Milan Žoldoš, advokát, s.r.o., so sídlom Karpatská 11, 058 01 Poprad, IČO: 47 251 506, proti žalovaným: 1/ Y. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. K. XXX, XXX XX S. K., 2/ O. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. K. XXX, XXX XX S. K., obaja právne zastúpení advokátom JUDr. Milan Sivý, so sídlom Nám. sv. Egídia 3006/1116, 058 01 Poprad, o vypratanie nehnuteľnosti, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok, č.k. 10C/11/2021-169 zo dňa 09. októbra 2022, takto

rozhodol:

Mení uznesenie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamieťa.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že: „1) zdržať sa akýchkoľvek stavebných zásahov k stavbe so súpisným číslom XXXX, postavenej na parcele č. XXX/X, LV č. XXX, k. ú. S. K. ako aj k stavbe so súpisným číslom XXXX, postavenej na parcele č. XXX/X, evidovanej na LV č. XXX, k. ú. S. K., a to do právoplatného skončenia konania o vlastníckej žalobe žalobkyne proti žalovanej k stavbe so súpis. č. XXXX, postavenej na parcele č. XXX/X, evidovanej na LV č. XXX, k. ú. S. K. vedeného pred Okresným súdom Kežmarok pod spisovou značkou 10C/11/2021.

2) odstrániť oplotenie medzi parcelami č. XXX/X, evidovanej na LV č. XX a parcelou č. XXX/X, evidovanej na LV č. XXX, k. ú. S. K..

3) strpieť prechod cez parcelu č. XXX/X, parcelu č. XXX/X a stavbu č. XXXX, ktoré sú evidované na LV č. XXX a prístup k stavbe so súpis č. XXXX evidovanej na LV č. XXX a k stavbe so súpis č. XXXX evidovanej na LV č. XXX, znalcom, ktorý má vyhotoviť znalecký posudok alebo inou osobou, ktorá má vyhotoviť odborné vyjadrenie k stavbe so súpis č. XXXX a súpis č. XXXX podľa určenia žalobkyne, a to za účelom vyhotovenia znaleckého posudku alebo odborného vyjadrenia ako aj strpieť iné úkony nevyhnutné na vyhotovenie znaleckého posudku alebo odborného vyjadrenia.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa a v rámci konania vo veci samej (konanie o vypratanie nehnuteľnosti) domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bola žalovaným uložená povinnosť zdržať sa akýchkoľvek zásahov k stavbám špecifikovaným v návrhu, ďalej odstránenia oplotenia medzi špecifikovanými pozemkami a uloženia povinnosti žalovaným strpieť prechod cez špecifikované pozemky a prístup k špecifikovaným stavbám za účelom vykonania znaleckého posudku

alebo odborného vyjadrenia. Návrh odôvodnila tým, že pojednávanie konané dňa 30.09.2022 bolo odročené za účelom predloženia znaleckého posudku alebo odborného vyjadrenia s cieľom preukázať, že nehnuteľnosť, ktorá je predmetom konania vo veci samej bola postavená v období tvrdenom žalobkyňou, t.j. koncom 60. rokov 20. storočia. Za účelom predloženia uvedeného dôkazu je podstatné, aby bola v rámci znaleckého dokazovania, resp. odborného vyjadrenia preskúmaná predmetná nehnuteľnosť v stave, v akom sa nachádza. Uviedla, že žalovaní pokračujú v stavebných a búracích prácach odo dňa posledného pojednávania, a to aj napriek tomu, že im boli udelené príkazy obce (zo dňa 12.05.2021) a stavebného odboru F. D. (zo dňa 19.05.2021) upustiť od svojho konania. Rovnako stavebný úrad rozhodnutím zo dňa 18.06.2021 rozhodol o zastavení stavebných prác na predmetnej nehnuteľnosti, čo taktiež v plnom rozsahu ignorujú. Uviedla, že stavebnou činnosťou priamo zasahujú do stavebných konštrukcií, z ktorých majú byť odobraté vzorky za účelom znaleckého dokazovania a z predloženej fotodokumentácie k 05.10.2022 vyplýva, že začali odstraňovať omietky presne v tej časti nehnuteľnosti, v ktorej podľa tvrdení mal druh žalovanej 1/ so svojím bratom okolo roku 2000 vykonávať stavebné práce za účelom prispôsobenia priestorov bývalej maštale na účely bývania starého otca žalovaného 2/. Za účelom riadneho zabezpečenia dôkazov je preto nevyhnutné zabezpečiť prístup znalcovi alebo inej odborne spôsobilej osobe k predmetným nehnuteľnostiam cez pozemok žalovanej 1/, keďže táto postavila na hranici svojho pozemku plot, čím jej znemožnila prístup k jej vlastnej nehnuteľnosti, pričom tento bol postavený bez jej súhlasu a na pozemkoch, ktoré sú v jej vlastníctve. Okrem toho búracími prácami žalovaní priamo zasahujú do jej vlastníckeho práva k budove nedovoleným a protiprávnym spôsobom, pričom v dôsledku konania žalovanej 1/ dochádza k vzniku škody na jej majetku.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z predložených listinných dôkazov mal za to, že žalobkyňa ako navrhovateľka neodkladného opatrenia existenciu vzťahu medzi ňou a žalovanými osvedčila, čím zároveň preukázala splnenie základnej podmienky pre posudzovanie ďalších zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Rovnako osvedčila aj existenciu práva, ktorého porušenie alebo ohrozenie možno efektívne chrániť rozhodnutím vo veci samej. Uviedol, že potrebu dočasnej úpravy pomerov sporových strán neodkladným opatrením za daných okolností nemá žiadne vážne pochybnosti. Zo skutkových tvrdení a listinných dôkazov obsiahnutých v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčené také konanie žalovaných, ktorým už reálne zasiahli do výkonu práva na užívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne, ako aj jej práva na riadne vedenie sporu pred súdom prvej inštancie, pričom tento zásah i naďalej trvá. Poukázal tiež na to, že ak súd nariadi neodkladné opatrenie, ktoré ukladá povinnosť alebo obmedzenie tretej osobe, je túto osobu nevyhnutné považovať za stanu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Záverom konštatoval, že v danom prípade bol osvedčený základný predpoklad pre nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúci v potrebnosti dočasnej úpravy pomerov.

5. K nároku na náhradu trov konania uviedol, že o tejto rozhodne až v rozhodnutí, ktorým sa končí konanie o merite veci.

6. Proti uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní, a to v celom rozsahu. Odvolanie právne odôvodnili § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietali, že súd vychádzal len zo lživých podkladov, čo spôsobilo nesprávne zistenie skutkového stavu, nesprávne právne posúdenie a porušenie ich práva na spravodlivý proces, keďže sa nemali možnosť vyjadriť k predmetnému návrhu. Tvrdenia žalobkyne označili za klamlivé a zavádzajúce, pričom popreli jej tvrdenia o vykonávaní, resp. stavaní akýchsi nehnuteľností, ako aj o začatí búracích, resp. stavebných prác, ako aj tvrdenia o spôsobe postavenia oplotenia. Pokiaľ vykonávajú určité udržiavacie práce, tak len na nehnuteľnostiach v ich vlastníctve, pričom tieto práce tieto žiadnym spôsobom nenarušujú stavbu, nezasahujú do stavebných konštrukcií a žiadnym spôsobom nemaria akési zabezpečenie dôkazov. Ďalej vo svojom podaní opísali spôsob mimo zákonnej formy získania vlastníckeho titulu k špecifikovanej stavbe súp. č. XXXX a jej snahy získať obdobným spôsobom vlastnícke právo aj k špecifikovanej stavbe súp. č. XXXX. Rovnako opísali spôsob, akým nadobudli vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam od právnych predchodcov žalovaného 2/ a ako vykonávali v rokoch 2002 - 2003 rekonštrukcie hospodárskych budov na náklady žalovaného 2/ za účelom zabezpečenia bývania pôvodného vlastníka, o čom predložili aj čestné prehlásenia svedkov. Z uvedených dôvodov bola žalovaná 1/ nútená domáhať sa určenia vlastníckeho práva k špecifikovanej nehnuteľnosti súp. č. XXXX v súdom konaní, aby dosiahla vrátenie reálneho stavu vlastníckeho práva do času pred rokom 2015. Ďalej predložili potvrdenie obce zo dňa 10.05.2022 vydané vo veci výkonu

štátneho stavebného dohľadu vo veci tzv. nahláseného prešetrenia prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia nahláseného žalobkyňou, v ktorom sa zisťoval skutkový stav k stavbe č. XXXX zapísanej na LV č. XXX, k.ú. S. K.. Z uvedeného potvrdenia vyplýva, že dohľad bol uskutočnený dňa 13.04.2022 s tým, že stavebný úrad konštatoval, že žalovaná 1/ ako stavebník odo dňa 13.07.2021, kedy nadobudlo rozhodnutie o zastavení stavebných prác právoplatnosť, v stavebných prácach nepokračovala, čo jednoznačne potvrdzuje, že stav, ktorý bol opísaný v návrhu neexistoval a neexistuje ani v súčasnom období. Poukázali na to, že žalobkyňa zavádza predložením starých fotografií a dokladov vydaných obcou pred stavom 13.04.2022, ktorý však dobre pozná a samozrejme nepredložila doklady, ktoré jej klamstvá vyvracajú. Vo vzťahu k oploteniu uviedli, že ide o povolenú a odsúhlasenú stavbu realizovanú na základe príslušného povolenia obce a za podmienok stanovených obcou a majú za to, že neexistuje jediný dôvod, aby malo byť odstránené len na základe akéhosi klamlivého tvrdenia žalobkyne. Napokon uviedli, že nemajú jediný problém umožniť prípadnému znalcovi vstup na špecifikované parcely a stavby a rovnako nemajú ani dôvod, aby toto konanie marili, keďže sami majú záujem na reálnom priebehu súdneho konania. Z uvedených dôvodov žiadali o zrušenie neodkladného opatrenia vo všetkých bodoch. Záverom tiež upozornili na duplicitný návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Kežmarok, č.k. 6C/21/2021-38 zo dňa 07.07.2021 tak, že neodkladné opatrenie bolo nariadené, voči ktorému podali odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté uznesením odvolacieho súdu č.k. 18Co/47/2021-177 zo dňa 07.12.2021 tak, že zrušil uznesenie súdu prvej inštancie. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhli, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci. Zároveň si uplatnili trovy odvolacieho konania vo výške 100%.

7. K odvolaniu žalovaných sa vyjadrila žalobkyňa tak, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia bol podaný bezprostredne po vykonaní posledného pojednávania, keďže žalovaní vykonávali búracie práce na spornej nehnuteľnosti a dokonca aj na nehnuteľnosti v jej vlastníctve. Poukázala na to, že procesný postup pred vydaním neodkladného opatrenia nevyžaduje vykonanie dokazovania a ani sa nevyžaduje vyjadrenie protistrany. Konštatovala, že argumentácia žalovaných je vágna a nepresvedčivá. Samotným dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia je správanie žalovaných po vykonaní posledného pojednávania, teda rozhodné časové obdobie začína dňom 30.09.2022 a nie skôr. Uviedla, že žalovaní opomenuli uviesť, v akých úkonoch majú spočívať udržiavacie práce, v akom rozsahu, na ktorej časti stavby, kedy boli vykonané a dôvod ich výkonu. Poukázala na to, že súd predložila fotodokumentáciu vyhotovenú dňa 05.10.2022, ktorá zachytáva obitíe omietky až na tehlu, a to dokonca na stavbe v jej vlastníctve. Vzhľadom na to, že z dôvodu postavenia plotu nemá možnosť prístupu k vlastnej nehnuteľnosti, preto nemá možnosť vyhotoviť aj inú fotodokumentáciu zachytávajúcu povahu a rozsah deštruktívnej činnosti žalovaných. Vo vzťahu k predloženému listu obce uviedla, že stavebný úrad uzavrel nevykonávanie stavebných prác od 13.07.2021 do 13.04.2022, pričom tento stavebný dohľad sa mal týkať zistenia stavu stavby súp. č. XXXX a nie č. XXXX, ktorá je predmetom tohto konania vo veci samej. Okrem toho, uvedený list sa vôbec netýka obdobia, ktoré bolo rozhodné pre vydanie neodkladného opatrenia. Uviedla, že žalovaní nepredložili žiadne ďalšie dôkazy, ktoré by preukazovali, že od 13.04.2022 do podania návrhu nevykonávali žiadne deštruktívne zásahy do stavby. Zvyšná časť argumentácie v odvolaní je mimo rámca neodkladného opatrenia. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu potvrdil a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania.

8. Žalovaní sa vyjadrili tak, že na skutočnostiach uvedených v odvolaní trvajú. Uviedli, že žalobkyňa opakovane uvádza klamlivé informácie a nie je pravdou, aby vykonávali akési stavebné úpravy alebo zmeny. Už aj z predloženej fotografie je zrejmé, že ide o fotografiu starú z pred roku 2021, pretože sa na nej nenachádza oplotenie, ktoré je tiež predmetom sporu a ktoré bolo budované v roku 2021. Je teda zrejmé, že žalobkyňa zneužíva rôzne staré fotografie u ktorých nie je zrejmé, v ktorom období boli zhotovené, na aké účely a hlavne predmetné dôkazy nepreukazujú tvrdenia uvedené v návrhu. Tieto skutočnosti boli žalobkyňou jednoznačne vytknuté aj odvolacím súdom v uznesení č.k. 18Co/47/2021-177 zo dňa 07.12.2021. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je v tomto konaní len totožným opakovaným pokusom žalobkyne zasahovať do ich vlastníckych práv bez dôvodu napriek tomu, že súdy raz už o neodkladnom opatrení rozhodovali a porušenia špecifikované žalobkyňou nezistili. Navrhli, aby odvolací súd z dôvodov uvedených v odvolaní uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil.

9. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné.

11. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalovaní namietajú porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) C.s.p.).

13. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

14. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t.j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnúť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. V predmetnom prípade mal odvolací súd za to, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

15. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka bola naplnená, nakoľko neboli dostatočne osvedčené skutočnosti na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená, pretože súd prvej inštancie síce aplikoval na predmetný prípad správny právny predpis, ale tento nesprávne interpretoval.

17. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

18. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

20. Podľa § 326 ods. 1, 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

21. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch a to: (i) ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo (ii) ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Podmienkou je taktiež osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlenný zásah súdu, aby sa zabránilo ďalšiemu zhoršeniu postavenia oprávnenej strany sporu. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Navyiac, pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je potrebné vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

22. Pojem „potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu“ treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma. Zmyslom neodkladného opatrenia je tak poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Musí sa prihliadať na ochranu oprávnených záujmov toho, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada. Na druhej strane sa tiež musí prihliadnuť na ochranu toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, aj keď táto ochrana nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila nariadenie neodkladného opatrenia.

23. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (pozri uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

24. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej a svojim rozhodnutím nemôže prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok potreby bezodkladnosti vydania rozhodnutia, o ktoré strana žiada, resp. pravdepodobnosti ohrozenia jej práv a oprávnených záujmov. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je potrebné, aby strana predložila dôkazy, ktoré by s istotou preukázali ohrozenosť jej práva, avšak musí predložiť aspoň také dôkazy, ktoré by jej právo alebo ohrozenie tohto práva alebo výkonu rozhodnutia aspoň osvedčovali a jej tvrdenia aspoň spravdepodobňovali.

25. V predmetnom prípade sa žalobkyňa v priebehu konania vo veci samej domáhala nariadenia neodkladného opatrenia voči žalovaným poukazujúc na to, že títo svojím protiprávnym a nedovoleným konaním jednak poškodzujú jej majetok, bránia jej v prístupe k majetku a zasahujú do stavebných konštrukcií, z ktorých majú byť odobraté vzorky za účelom znaleckého dokazovania, čo preukazovala jednak predloženou fotodokumentáciou, ako aj rozhodnutiami obce vo vzťahu ku konaniu o dodatočnom povolení stavby. Súd prvej inštancie mal na základe uvedených skutočností osvedčenú potrebu pre nariadenie neodkladného opatrenia, avšak s týmto záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožniť nemohol.

26. Vo vzťahu k prvému výroku, ktorým boli žalovaní zaviazaní zdržať sa akýchkoľvek stavebných zásahov k špecifikovaným stavbám odvolací súd poukazuje na to, že jednak vo vzťahu k stavbe súp. č. XXXX postavenej na parcele č. XXX/X, zapísanej na LV č. XXX, k.ú. S. K. bolo dňa XX.XX.XXXX rozhodnuté stavebným úradom (obcou S. K.) o pozastavení stavebných prác na uvedenej stavbe, pričom aj z potvrdenia obce zo dňa 10.05.2022, ktoré predložili žalovaní vyplýva, že pri prešetroaní prečinu marenia úradného rozhodnutia nebolo zistené pochybenie, a teda že žalovaná 1/ ako stavebník odo dňa 13.07.2021, kedy nadobudlo rozhodnutie o zastavení stavebných prác právoplatnosť, v nich nepokračuje. Tu je potrebné zdôrazniť, že ide o rozhodnutie orgánu miestnej štátnej správy, ktorý je kompetentný na vydanie takéhoto rozhodnutia a do dňa vydania tohto potvrdenia tak žalobkyňa neosvedčila svoje tvrdenia o výkone stavebných a búracích prác. Po uvedenom dátume, resp. po dátume posledného pojednávania vo veci samej, t.j. po 30.09.2022, žalobkyňa taktiež neosvedčila skutočnosť, že žalovaní vykonávajú uvedené stavebné a búracie práce, nielen vo vzťahu ku stavbe súp. č. XXXX postavenej na parcele č. XXX/X, zapísanej na LV č. XXX, k.ú. S. K., ale ani vo vzťahu ku stavbe súp. č. XXXX, postavenej na parcele č. XXX/X, zapísanej na LV č. XXX, k.ú. S. K.. Žalobkyňa síce poukazovala na priloženú fotodokumentáciu, avšak z tejto nebolo možné verifikovať tvrdenia žalobkyne, pretože z nej nie je jednoznačne zrejmé, kedy bola vyhotovená, a teda stav ku ktorému dátumu, resp. obdobiu zachytáva. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že už pri skúmaní splnenia procesných podmienok v predmetnom prípade (s dôrazom najmä na existenciu prekážky ne bis in idem) v zmysle § 161 C.s.p., nahliadnutím do elektronického súdneho spisu vo veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 18Co/47/2021 zistil, že žalobkyňa k svojmu predošlému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (o ktorom rozhodoval Okresný súd Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/21/2021) rovnako súdu predložila súbor fotografií, ktoré mali osvedčovať potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, pričom jedna z takto predložených fotografií v predchádzajúcom konaní je rovnaká ako fotografia, ktorú žalobkyňa predložila odvolaciemu súdu v predmetnom konaní v rámci svojej odvolacej repliky (č.l.303). Napokon aj uvedené vzbudzuje dôvodnú pochybnosť o tom, že žalobkyňou predložené fotografie zodpovedajú ich časovému vyhotoveniu tak, ako tvrdila samotná žalobkyňa, t.j. ku dňu 05.10.2022. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa v tomto smere neosvedčila dôvodnosť potreby nariadiť neodkladné opatrenie.

27. Vo vzťahu k druhému výroku, ktorý sa týkal povinnosti žalovaných odstrániť oplotenie medzi parcelou č. XXX/X evidovanou na LV č. XX a parcelou č. XXX/X evidovanou na LV č. XXX, k. ú. S. K. dospel odvolací súd k záveru o tom, že ani v tomto prípade neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Na jednej strane žalovaná 1/ je síce výlučnou vlastníčkou parcely č. XXX/X, evidovanej na LV č. XXX, k. ú. S. K., ako to vyplýva zo samotného listu vlastníctva, avšak na strane druhej, vlastníčkou parcely č. XXX/X evidovanej na LV č. XX, k. ú. S. K. nie je žalobkyňa, ako to sama tvrdila v podanom návrhu, ale z uvedeného listu vlastníctva je zrejmé, že vlastníčkou tejto nehnuteľnosti je U. U., rod. Z., a to titulom darovacej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX v znení dodatku č. 1 k nej zo dňa XX.XX.XXXX. Z uvedeného tak vyplýva, že v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, t.j. 06.10.2022, žalobkyňa nebola vlastníčkou spomínanej nehnuteľnosti, teda nemohla sa domáhať odstránenia oplotenia, keďže nie je postavená na pozemku v jej vlastníctve.

Z návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia však vyplýva, že dôvodom pre ktorý sa domáhala odstránenia uvedeného oplotenia bolo zabezpečenie prístupu k nehnuteľnosti, ktorá je v jej bezpodielovom spoluvlastníctve, avšak ani tento dôvod nezakladal potrebu vyhovieť jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže uvedený účel - prístup na nehnuteľnosť v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne, bolo a je možné v tomto štádiu konania dosiahnuť aj iným spôsobom, napríklad prostredníctvom uloženia povinnosti žalovanej 1/ strpieť prechod cez špecifikované parcely a prístup k stavbe, ktorá sa nachádza vo bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne.

28. Napokon vo vzťahu k tretiemu výroku, ktorým bolo žalovaným uložené strpieť prechod cez špecifikované parcely k špecifikovaným nehnuteľnostiam znalcom za účelom vyhotovenia znaleckého posudku alebo odborného vyjadrenia, odvolací súd uvádza, že obdobne ani v tomto prípade žalobkyňa nijako neosvedčila skutočnosť, že žalovaní bránili alebo stále bránia znalcom, či inej osobe k vstupe na pozemky a k prístupu k stavbám, ktoré majú byť predmetom vyhotovenia znaleckého posudku, či odborného vyjadrenia. Rovnako z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva, na základe akých skutočností mal osvedčenú potrebu nariadiť neodkladné opatrenie práve v tomto znení. Ani tu odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, ako konštatovať, že žalobkyňa neosvedčila skutočnosť pre nariadenie neodkladného opatrenia.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 388 C.s.p. zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).